

Talousarvio 2024 ja talous- suunnitelma vuosille 2024-2026

**Talousarvio 2024 ja
taloussuunnitelma vuosille 2024-2026**

Varsinais-Suomen liitto
PL 273, 20101 Turku
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

Sisältö

Maakuntajohtajan katsaus Landskapsdirektörens översikt	5
Erilainen budjetti	6
Hallitusohjelmassa kuuluu Varsinais-Suomen ääni	6
Lopuksi	7
En annorlunda budget	7
I regeringsprogrammet blir Egentliga Finlands röst hörd	8
Till slut	8
Varsinais-Suomen liitto on maakunnan kehittäjä	10
Varsinais-Suomen liitto – paras liittolainen	10
Suomen kolmanneksi suurimman maakunnan kuntayhtymä	10
Monipuolinen maakunnan kehittämisen edelläkävijä	10
Päätöksenteko ja luottamustoimielimet	13
Varsinais-Suomen kehittämisen visio	14
Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomi	14
Hyvinvoiva, kasvuhakuinen ja tietoon perustuvien puhtaiden ratkaisujen tarjoilija	14
Varsinais-Suomen maakuntaohjelma 2022–25 ja kumppanuusfoorumi	14
Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026	15
Yleisperustelut	15
Talousarvion rakenne	16
Talousarvion sitovuus	16
Jäsenkuntien maksusuudet	16
Tilikauden tunnusluvut	17
Talousarvio 2024 kulut toimialoittain	17
Talousarvion vastuualueet	18
Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	18
Tavoitteet ja toimenpiteet 2024	20
Tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta	20
Yhteiset toiminnot ja hallinto	20
Aluekehittäminen	21
Maankäyttö ja ympäristö	23
Valonia	24
Edunvalvonta ja kuntapalvelu	25

Henkilöstö	26
Yhteiset toiminnot ja hallinto (14 henkilöä)	26
Aluekehittäminen (23 henkilöä)	26
Maankäyttö ja ympäristö (29 henkilöä)	26
Edunvalvonta ja kuntapalvelu (10 henkilöä)	27
Henkilöstö yksiköittäin 8/2023	27
Talouden tunnusluvut	28
Käyttötalousosa	28
Yhteenveto kuntarahoitteen toiminnan käyttötaloudesta 2024	30
Tuloslaskelmaosa	31
Investointiosa	32
Rahoitusosa	32
Liite 1. Jäsenkuntien maksuosuudet 2019 – 2024	33
Liite 2. Maksuosuuksien kehitys 1993–2026	34
Liite 3. Maksuosuuksien määräytyminen vuonna 2024	35

Maakuntajohtajan katsaus Landskapsdirektörens översikt

Kari Häkämies

// Lisääntyvää yhteistyötä kuntien ja kaikkien tahojen välillä tervehdin myös jatkossa ilolla.

Erlainen budjetti

Varsinais-Suomen liiton talous on aina ollut vakaalla pohjalla ja on sitä edelleen. Liiton toimintatuotot koostuvat kuntien maksuosuuksista, joita ei ole hintojen ja palkkamenojen kasvusta huolimatta vuosiin korotettu. Se on ollut mahdollista tiukalla talouskuurilla sekä vapautuneiden vakanssien hetkeksi täyttämättä jättämisellä.

Suomalaisessa työmarkkinajärjestelmässä on kuitenkin tehty ratkaisuja ja muutoinkin yhteiskunta on toiminut niin, että erilaisia korotuspaineita on olemassa. Pelkästään nykyisen henkilökunnan pakolliset palkankorotukset merkitsevät 70 000 euron lisäystä kuluihin. Myös nopeasti kasvanut inflaatio ja sen myötä ostettavien palveluiden ja tarvikkeiden hinnankorotukset merkitsevät lisääntyviä menoja.

Suurimmat muutokset kuntien maksuosuuksien korotuksiin tulevat kuitenkin muualta.

Kunnanjohtajat päättivät kokouksessaan, että Turun Kauppa- ja korkeakoulun aluetalouden professuurilahjoitus (600 000 euroa) tehdään niin, että liitto suorittaa maksun ensi vuonna kahdessa erässä ja vastaava menoerä kirjataan vuoden 2024 talousarvioon.

Kun Juha Sipilän hallituksen kaatunut maakuntauudistus ja koronavuodet synnyttivät liiton tilipäätökseen normaalia suuremman ylijäämään, päätettiin palautuksen sijasta tehdä tuotantotalouden professuurin lahjoitus (600 000 euroa) Turun Yliopistolle ja maksaa se viiden vuoden aikana liiton taseesta. Tulevassa budjetissa menoerä on 120 000 euroa. Todettakoon, että lahjoituksella liitto ja kunnat saivat aikaan sen, että tuotantotaloutta voi kuluva syksystä alkaen opiskella Turun teknillisessä tiedekunnassa myös pääaineena.

Liiton sinänsä toimivat ja halvat vuokratilat osoittautuivat sisäilmaongelmallisiksi ja nykyisin entinen toimitalo on jo purettu. Uudet, selvästi entistä pienemmät, tilat aiheuttavat vielä 2024 talousarviossa hieman alle 90 000 euron poistot. Seuraaville vuosille ei ole enää tiedossa merkittäviä investointeja tai poistoja.

Edellä mainituista syistä liiton talousarvio on poikkeuksellinen. Kuntien maksuosuuksissa on huomattava kerta-luonteinen korotus, joka on suuruudeltaan kuitenkin vain läpikäsitettävän professuurilahjoituksen verran. Ennakoitu alijäämäinen tulos ei kuitenkaan vaaranna liiton taloutta, vaan on suunnitelmallisesti tehty taseen pienennys. Selvää kuitenkin on, että liitto kohtaa korotuspaineiden näkökulmasta samat paineet kuin kaikki muutkin julkisyhteisöt. Liiton budjetin suuruus ei voi vuodesta toiseen olla sama.

Hallitusohjelmassa kuuluu Varsinais-Suomen ääni

Petteri Orpon hallitus syntyi pitkän neuvotteluvaiheen jälkeen. Varsinais-Suomi onnistui tavoitteissaan hyvin. Liitto asetti monen muun toimijan lailla kolme päätavoitetta: Turun tunnin juna, Saaristomeri ja osaavan työvoiman saatavuus.

Ohjelmassa Tunnin juna luvataan toteuttaa, Saaristomeri-ohjelmaa jatketaan ja työllisyysastetta pyritään nostamaan muiden Pohjoismaiden tasolle.

Liiton muussa toiminnassa keskitytään maakuntastrategian -ja ohjelman toimeenpanoon, ilmastonmuutoksen sopeuttamisen kysymysten ratkaisuun sekä maakuntakaavan uudelleen käynnistämiseen ja merialuesuunniteluun.

Lopuksi

Kirjoitan tätä katsausta viimeistä kertaa. Ensi vuonna eläkkeelle siirtymiseni seurauksena sen tekee joku muu.

Kun aloitin maakuntajohtajana, ylijäämämme oli 700 000 euroa, nyt se on noin 2 miljoonaa euroa. Mutta talous on vain väline. Tärkeintä on vaikuttavuus. Viime vuosina siinä on onnistuttu hyvin ja keskeisin syy on poliittisen voiman ohella ollut eri toimijoiden kyky puhaltaa yhteen hiileen.

Lisääntyvää yhteistyötä kuntien ja kaikkien tahojen välillä tervehdin myös jatkossa ilolla.

En annorlunda budget

Egentliga Finlands Förbunds ekonomi har alltid varit på en stabil grund. Förbundets verksamhetsintäkter består av kommunernas betalningsandelar, vilka inte trots de ökade priserna och löneutgifterna har blivit höjda på årat. Detta har varit möjligt genom en hård ekonomisk disciplin samt genom att lediga vakanser har lämnats obesatta för en stund.

Inom arbetsmarknadssystemet i Finland har man dock gjort avgöranden och även i övrigt har samhället handlat så att olika slags tryck på en höjning föreligger. Enbart de obligatoriska löneförhöjningarna för den nuvarande personalen innebär en ökning på 70 000 euro i utgifterna. Även den snabbt ökade inflationen och därigenom de höjda priserna på upphandlade tjänster och förnödenheter betyder ökade kostnader. De största förändringarna i höjningarna av betalningsandelarna kommer dock på annat håll.

Kommundirektörerna beslutade vid sitt möte att donationen av en professur i regional ekonomi vid Åbo Handelshögskola (600 000 euro) ska göras så, att förbundet gör betalningen nästa år i två rater och att en motsvarande utgiftpost bokförs i budgeten för år 2024.

Då landskapsreformen av Juha Sipiläs regering gick om intet och coronaåren gav upphov till ett större överskott än normalt i förbundets bokslut, beslutades det att, i stället för för en restitution, göra en donation för en professur i produktionsekonomi (600 000 euro) till Åbo Universitet och betala den under fem år från förbundets balansräkning. I den kommande budgeten är utgiftsposten 120 000 euro. Det må konstateras att förbundet och kommunerna genom donationen åstadkom att man från och med denna höst kan börja studera produktionsekonomi även som huvudämne vid Tekniska fakulteten vid Åbo Universitet.

Förbundets i och för sig fungerande och billiga hyreslokaliteter visade sig ha problem med inomhusluften och i dag är det förra ämbetshuset redan rivet. De nya, klart mindre utrymmena än tidigare föranledde ytterligare i budgeten för år 2024 avskrivningar på litet under 90 000 euro. För de kommande åren finns det inte någon kännedom om betydande investeringar eller avskrivningar.

Av ovan nämnda anledningar är förbundets budget exceptionell. Kommunernas betalningsandelar har en betydande höjning av engångsnatur, vilken till sin storlek dock utgör en genomfakturering på professurdonationens belopp. Det förutsagda resultatet med ett underskott äventyrar ändå inte förbundets ekonomi, utan det är en planmässigt gjord minskning av balansräkningen. Det är dock klart, att förbundet, sett ur förhöjningstryckens aspekt, ska möta samma tryck som även alla andra offentliga samfund. Omfattningen av förbundets budget kan inte vara den samma från år till år.

I regeringsprogrammet blir Egentliga Finlands röst hörd

Petteri Orpos regering kom till efter en lång förhandlingsfas. Egentliga Finland lyckades bra i sina mål. Förbundet uppställde i likhet med många aktörer tre huvudmål: Entimmes tåget, Skärgårdshavet och tillfången på kunnig arbetskraft.

I programmet utlovas det att Entimmes tåget förverkligas, Skärgårdshavsprogrammet ska fortsättas och man strävar efter att höja sysselsättningsgraden till de nordiska ländernas nivå.

Inom förbundets övriga verksamhet koncentrerar man sig på att verkställa landskapsstrategin och -programmet, att lösa frågorna om en anpassning av klimatförändringen samt att på nytt inleda landskapsplanen och havsområdeplaneringen.

Till slut

Jag skriver denna översikt för sista gången. Till följd av min avgång med pension nästa år görs den av någon annan.

När jag tillträdde som landskapsdirektör, var vårt överskott 700 000 euro, nu är det cirka 2 miljoner euro. Men ekonomin är blott ett verktyg. Det viktigaste är att påverka effektivt. De senaste åren har man lyckats bra med det och, vid sidan om den politiska styrkan, har anledningen till det varit aktörernas förmåga att arbeta för samma mål.

Med glädje hälsar jag även det ökade samarbetet i framtiden mellan kommunerna och alla involverade.

Paras liittolainen

76

työntekijää

40

hankkeissa

36

kuntarahoituksella

luottamustehtävissä 213

Suomen
kolmanneksi
suurimman
maakunnan
kuntayhtymä

27
kuntaa

Maakunnan kehittämisen edelläkävijä

Varsinais-Suomen liitto on maakunnan kehittäjä

Varsinais-Suomen liitto – paras liittolainen

Varsinais-Suomen liiton viraston visio on aktiivinen ja uudistuskykyinen maakunnan liitto, yhteistyökumppani ja paras liittolainen, niin sisäisesti kuin sidosryhmillekin. Työmme ytimessä on Varsinais-Suomen kehittäminen ja tulevaisuuden suunnittelu yhteistyössä kuntien, korkeakoulujen, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Työllämme täydennämme maakunnan kehittämisen kokonaiskuvan. Tavoitteemme on olla yhteistyön edelläkävijä, käynnistäjä ja alueen vahva ääni. Lupauksemme on, että kanssamme maakunnan kehittämisen kuvat piirretään valmiiksi, toteutukseen saakka.

Varsinais-Suomen liiton viraston strategia 2025 päivitettiin vuoden 2023 alussa. Päivitetyt strategian työlistalla on 14 toimintamalleihin, toiminnan suunnitteluun, henkilökunnan osaamiseen ja hyvinvointiin sekä viestintään ja sidosryhmäyhteistyöhön liittyvää tehtävää, joiden avulla viraston toimintaa kehitetään vuosina 2023–2025. Tehtäviä toteuttavat henkilökunnasta kootut työryhmät.

Suomen kolmanneksi suurimman maakunnan kuntayhtymä

Varsinais-Suomen liitto on kuntayhtymä, joka palvelee Suomen kolmanneksi suurinta maakuntaa. Alueemme koostuu viidestä seutukunnasta ja 27 kunnasta, joissa asuu noin 480 000 ihmistä. Toimintamme muokkautuu lakisääteisten tehtävien perustalle maakunnan tarpeiden, ominaispiirteiden ja valittujen painotusten mukaisesti. Vastaamme maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta maakuntasuunnitelmasta, maakuntakaavoituksesta, meri- aluesuunnittelusta ja alueiden kehittämislainsäädännön mukaisesta alueen yleisestä kehittämisestä ja maakunnan edunvalvonnasta.

Perustoimintaamme kuuluu:

- vastata maakunnan kehittämisestä ja erityisesti elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämisestä yhteistyössä valtion viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa;
- osallistua kansallisia rakennerahasto-ohjelmia koskevien ohjelmaehdotusten laatimiseen ja toimeenpanoon yhdessä alueen muiden toimijoiden ja keskushallinnon kanssa;
- edistää kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä, maakuntien välistä yhteistyötä sekä yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa;
- hoitaa tehtäviimme liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä;
- vastata maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja alueellisten laaja-alaisten luonnonvarojen ja ympäristöä koskevien suunnitelmien osalta suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;
- hoitaa muut laissa säädetyt tehtävät.

Monipuolinen maakunnan kehittämisen edelläkävijä

Perustoiminta ja erillisyyksiköt

Varsinais-Suomen liiton kuntarahoituksella rahoitettu perustoiminta on hallinnollisesti jaettu neljään vastuualueeseen: 1) aluekehittäminen, 2) edunvalvonta ja kuntapalvelu, 3) maankäyttö ja ympäristö sekä 4) yhteiset toiminnot ja hallinto. Näissä tehtävissä toimii tällä hetkellä noin 35 työntekijää.

Aluekehittäminen

Aluekehittämistyö parantaa maakunnan omatoimista ja tasapainoista kehitystä sekä lisää maakunnan kilpailukykyä. Aluekehittämistyömme tukeutuu maakunnan olemassa oleviin vahvuuksiin ja erityisesti osaaminen, elinkeinojen ja työllisyyden vahvistaminen sekä kestävä kehitys ovat Varsinais-Suomen aluekehittämisen keskeisiä elementtejä.

Lisäksi osallistumme aktiivisesti kansainväliseen verkostoyhteistyöhön ja näin lisäämme maakunnan tunnettuutta sekä edistämme maakunnan roolia Itämeren alueen yhtenä keskeisenä toimijana.

Aluekehitystyömme pohjautuu laaja-alaiseen ja vuorovaikutteiseen yhteistyöhön jäsenkuntien, valtion aluehallintoviranomaisten, elinkeinoelämän ja muiden maakunnan toimijoiden kanssa. Tässä yhteistyössä maakunnan toimijat määrittelevät maakuntastrategian kautta kehitystavoitteet ja keinot niihin pääsemiseksi sekä samalla sitoutuvat omalta osaltaan niiden toteutukseen. Maakunnallisesti yhteisesti hyväksytyt älykkään erikoistumisen kärjet ohjaavat sisällöllisesti toimintaamme. Toiminnan tukemisessa työkaluina käytämme muun muassa EU:n rakennepoliittisia ohjelmia ja valtion erillisiä budjettimäärärahoja.

Edunvalvonta ja kuntapalvelu

Edunvalvonnan ja kuntapalvelujen tavoitteena on valvoa maakunnan etuja kansallisesti ja kansainvälisesti, toimia kuntien puolesta kuntayhteistyötä edistäen, välittää tietoa maakunnallisesti sekä edistää nykyaikaista maakuntaidentiteettiä ja kulttuuria yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Maankäyttö ja ympäristö

Maakunnan suunnittelun tavoitteena on maakunnan vetovoiman ja tasapainoisen kehityksen edistäminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, ympäristövastuullisuus huomioiden. Tavoitteiden määrittelyssä sovitetaan yhteen kuntien kehittämistarpeet valtakunnallisten tavoitteiden kanssa. Suunnittelulla luodaan edellytykset alueen erityisarvoille rakentuvalle hyvälle asuin- ja toimintaympäristölle ja elämisen laadulle.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys ja aluerakenne. Maakuntakaavoituksella täsmennetään ja toteutetaan maakunnan strategiset tavoitteet kuntakaavoitusta ohjaavaksi alueidenkäytön suunnitelmaksi. Maakunnan muuhun suunnitteluun synkronoidulla liikennejärjestelmätöillä edistetään alueen toiminnallista rakennetta. Merialuesuunnittelulla luodaan edellytykset merialueiden kestäväälle käytölle ja meriympäristön hyvän tilan saavuttamiselle. Hankkeisiin aktiivisesti osallistumalla tuotetaan suunnittelussa tarvittavaa tietoa ja edistetään maakunnan tavoitteiden toteutumista.

Yhteiset toiminnot ja hallinto

Hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta, kirjanpidosta, ICT-palveluista, asiakirjahallinnosta ja hankinnoista. Hallinnossa valmistellaan ja kootaan maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston kokousten esityslistat ja pöytäkirjat sekä huolehditaan liiton talouteen liittyvistä suunnittelu- ja seurantatehtävistä.

Erillisyksiköt

Toteutamme meille annettuja tehtäviä myös erillisrahoituksella toimivien Valonian, Lounaistiedon, Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa -toimiston sekä monien hankkeiden kautta. Lisäksi toimimme Central Baltic Interreg -ohjelman (2021–2027) hallintoviranomaisena ja sihteeristön päätoimipaikkana. Näissä tehtävissä toimii noin 40 työntekijää.

Valonia on Varsinais-Suomen kuntien kestävän kehityksen ja energia-asioiden asiantuntijaorganisaatio, joka toteuttaa valtionhallinnon laatimia kestävän kehityksen tavoitteita. Valonia tarjoaa palveluita kunnille ja muille julkisille toimijoille sekä yrityksille ja kuntalaisille. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Valonia rakentaa kestävän kehityksen mukaista, resurssitehokasta Varsinais-Suomea, joka on rohkea, osaava ja vastuullinen edelläkävijä. Valonia kouluttaa, neuvoo, antaa asiantuntija-apua sekä koordinoi monien toimijaverkoston työtä. Valonia kehittää toimintamalleja ja työkaluja resurssitehokkaan ja kestävän yhteiskunnan toteuttamiselle.

Hyviä, uusia ratkaisuja haetaan laajan hanketoiminnan avulla. Yhteistyön ja kumppanuuden avulla Valonia luo kehityspolkuja kestävän kehityksen toteuttamiseksi kaikissa maakunnan kunnissa. Kunnat sitoutuvat Valonian toimintaan asukasluokun perustuvien maksuluokkien mukaisesti. Suurin osa Valonian toimintojen rahoituksesta koostuu hankerahoituksesta ja kuntarahoitus toimii hankkeiden omarahoituksena. Valonian työtä ohjaavana asiakirjana toimii Ohjelma 2030.

Lounaistieto muodostaa yhdessä liiton tietopalvelutoimintojen kanssa tietopalveluryhmän. Tietopalveluryhmään on keskitetty liiton tilastotietopalvelut, tutkimustoiminta sekä paikkatietoyhteistyö, avoin data ja siihen liittyvä tiedonhallinta. Tietopalveluryhmän keskeisenä viestintäkanavana toimii Lounaistieto.fi -aluetietopalvelu, joka sisältää mm. tilastotietopalvelun ja karttapalvelun sekä suuren joukon muita tietopalveluja. Lounaistiedon toimintaa rahoittavat Varsinais-Suomen liiton lisäksi Turun kaupunki, Turun yliopisto, Satakuntaliitto ja Åbo Akademi toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen perusteella.

Varsinais-Suomen liitto toimii Euroopan unionin **Central Baltic 2021–2027-ohjelman** hallintoviranomaisena ja sihteeristön isäntäorganisaationa jäsenvaltioiden (Suomi, ml. Ahvenanmaa, Ruotsi, Viro ja Latvia) toimeksiannosta. Ohjelma rahoittaa rajat ylittäviä yhteistyöhankkeita Suomen (mukaan lukien Ahvenanmaa), Viron, Latvian ja Ruotsin alueella EU-komission hyväksymän ohjelma-asiakirjan mukaisesti. Ohjelman maantieteellinen toimeenpano myös laajenee, kun Venäjän hyökkäyssodan seurauksena EU:n ulkorajaohjelman rahoitus lakkautettiin ja varoja siirrettiin osin Interreg -ohjelman käyttöön. Central Baltic-ohjelmaan ohjataan lisää rahoitusta arviolta 15–20 miljoonaa euroa ja uutena tukikelpoisena ohjelma-alueena toimintaan liittyy Suomesta Etelä-Savon maakunta. Muutos tarkoittaa pieniä muutoksia ohjelma-asiakirjaan ja lisäystä myös teknisellä tuella katettaviin henkilöstöresursseihin.

Päätöksenteko ja luottamustoimielimet

Varsinais-Suomen liitolla on toimiva ja monipuolinen luottamushenkilöhallinto, jonka ylin päättävä elin on maakuntavaltuusto, jonka jäsenet ovat kotikuntiansa kunnanvaltuutettuja. Toiminnallisesta johtamisesta vastaa maakuntahallitus. Maakuntajohtaja johtaa liiton toimintaa liiton johtoryhmä tukenaan. Luottamustoimielimiin nimettiin jäsenet kuntavaalien jälkeen vuonna 2021.

Edustajainkokous

Edustajainkokous on kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti liiton toimielin. Sen tehtävänä on valtuustokauden alussa valita jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuusto

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin, maakuntavaltuusto kokoontuu toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Maakuntavaltuusto päättää muun muassa liiton talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Maakuntavaltuustossa on 104 jäsentä.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymän toimeenpano- ja hallintoelin, maakuntahallitus, kokoontuu toimintavuoden aikana 11–12 kertaa. Maakuntahallitus seuraa sekä ohjaa maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Lisäksi hallitus päättää maakuntajohtajan esittelystä liiton toimenpiteistä, lausunnoista ja kannanotoista. Hallitus toimii liiton edunvalvojana ja edustaa liittoa ulospäin. Maakuntahallituksessa on 19 jäsentä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta työskentelee laatimansa tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat ja tarkastavat vuoden 2024 toukokuun loppuun mennessä toimintavuoden 2023 talouden ja hallinnon tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä antavat valtuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen. Tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä.

Muut luottamustoimielimet

Liiton luottamushenkilöt toimivat seuraavissa vuonna 2021 asetetuissa jaostoissa ja toimikunnissa yms.: maakunnan yhteistyöryhmä, saaristotoimikunta, hankerahoitusjaosto, maankäyttöjaosto, valintatoimikunta, kulttuuri-toimikunta, yhteistyökomitea sekä kielellisten palvelujen toimikunta.

Luottamushenkilöhallinnon toimintakuluihin on laskettu mm. tilavuokrat, kokouspalkkiot, koulutuskustannukset, ansionmenetyskorvaukset, matkat ja ravitsemuspalvelut.

Toimielimien asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa www.varsinais-suomi.fi.

Varsinais-Suomen kehittämisen visio

Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+ hyväksyttiin maakuntavaltuustossa joulukuussa 2021 ja sen toteutus on nyt käynnistynyt.

Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen maakuntastrategia on hengeltään voimakkaasti kumppanuusstrategia. Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomessa yhteistyö perustuu yhdessä sovittuihin toimintamalleihin, yhteiseen ja jatkuvaan oppimiseen sekä pitkäjänteisyyteen. Kestävä kumppanuus ei ole vain hankkeiden tai projektien mittaista, vaan osa päivittäistä työtä ja yhteiskehittämistä.

Onnistunut yhteistyö perustuu vastuullisuuteen, saavutettavuuteen, luottamukseen ja uteliaisuuteen. Luottamus on kumppanien kuulemisesta ja moninaisten mielipiteiden hyväksymistä. Luottamuksen ilmapiirissä on helppo olla utelias, uskaltaa enemmän ja kokeilla uutta. Yhteistyö ei ole vain sisäpiirin etuoikeus, vaan avoimuus ja saavutettavuus – niin henkisesti kuin logistisesti ja digitaalisestikin – ulottuu kaikille yhteistyön aloille ja kanaviin. Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että ajattelemme nykyhetkeä kauemmas, jotta luonto, ihmiset sekä elinkeinot menestyvät myös vuosikymmenten päästä.

Hyvinvoiva, kasvuhakuinen ja tietoon perustuvien puhtaiden ratkaisujen tarjoilija

Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomen työtä ohjaa neljä visiota vuoteen 2040:

1. Puhtaiden ratkaisujen, innovaatioiden ja kestävä kasvun hiilineutraali edelläkävijä
2. Jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta
3. Yhdessä tekemisen ja tietoon perustuvien päätösten maakunta
4. Muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta

Varsinais-Suomen maakuntaohjelma 2022–25 ja kumppanuusfoorumi

Maakuntaohjelma vuosille

2022–25 hyväksyttiin osana Varsinais-Suomen maakuntastrategiaa 2040+ maakuntavaltuustossa 13. joulukuuta 2021. Ohjelma koostuu yli 40:stä maakuntastrategian visiota edistävästä toimenpiteestä, joiden tarkemmasta toteutuksesta yli 20 verkostoa teki kevään 2022 aikana oman täydentävän toteuttamissuunnitelmansa. Työn edistymistä seurataan maakuntaohjelma- ja kumppanuustyön vuosikatsauksissa, jotka yhdistävät sekä kumppanuusverkostojen arvion toimenpiteiden etenemisestä että kumppanuusbarometrikyselyn kokoaman sidosryhmi- en arvion tavoitteiden toteutumisesta ja ajantasaisuudesta.

Maakuntaohjelman toteutuksen ytimessä ja työkaluna toimii Varsinais-Suomen kumppanuusfoorumi, joka on yhteistyöalusta ja ikkuna maakunnan kumppanuusverkostoihin. Kumppanuusfoorumi kokoaa verkostot ja antaa niille yhteisen rakenteen. Samalla se toimii niiden sisäisenä ja keskinäisenä viestintäkanavana sekä yhteistyön syyttäjänä. Varsinais-Suomen liitto ylläpitää foorumia yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa.

www.kumppanuusfoorumi.fi

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026

Yleisperustelut

Varsinais-Suomen liiton tuloksesi vuonna 2024 arvioidaan alijäämää 287 056 euroa. Alijäämäisyyteen vaikuttavat uusien toimitilojen investointeihin liittyvät viimeiset poistot (88 856 euroa), maakuntavaltuuston 13.12.2021 päättämä tuotantotalouden professuurilahjoitus (120 000 euroa) sekä henkilöstökulujen kasvu kunta-alan palkan-
korotusten myötä (70 000 euroa). Aiempien vuosien ylijäämäisyyden johdosta alijäämä ei vaaranna liiton taloutta. Maakuntahallituksen hyväksymässä tilinpäätöksessä vuodelta 2022 edellisten tilikausien ylijäämätilillä on 2 011 644,45 euroa.

Toimitilojemme kalustamisesta ja laitehankinnoista aiheutui vuonna 2021 kertaluonteinen 388 334 euron investointi, josta tehdään suunnitelman mukaisia poistoja vielä vuonna 2024. Suunnitelmavuosina 2025–2026 varaudutaan tavanomaisiin, enintään 10 000 euron poistoihin vuosittain.

Purkaakseen hallitusti liiton taseeseen kertynyttä ylijäämää, maakuntavaltuusto päätti vuonna 2021 tuotantotalouden professuurilahjoituksesta. Lahjoitettava summa oli 600 000 euroa ja viimeinen lyhennyserä vuodelle 2024 on 120 000 euroa. Lahjoituksella oli merkittävä vaikutus siihen, että Turun yliopiston teknillinen tiedekunta sai tuotantotalouden pääaineoikeuden vuonna 2023. Talouden pitkäjänteisessä suunnittelussa liitto on tuonut vahvasti esiin, että aiempien vuosien ylijäämä on aktiivisessa käytössä. Liitto mahdollistaa laajan hankeyhteistyön tarjoamalla hankkeille niiden tarvitsemaa rahoituspuskuria. Hankkeissa rahoittajat maksavat kuluja jälkikäteen toteutuman mukaan, usein vasta pitkällä viipeellä. Ilman riittävää puskurirahaa nykylaajuinen hanketoiminta ja hallintoviranomaisena toimiminen olisi mahdotonta.

Nykyiset kunnalliset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Kuntapuolen palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä uudistetaan erillisellä kehittämisohjelmalla vuosina 2023–2027 keskimäärin yhden prosentin sopimuskorotuksella vuosittain. Kehittämisohjelma toteutetaan pääosin paikallisten järjestelyerien kautta. Vuodelle 2024 varaudutaan KVTES:ssä ja TS:ssä sovittuihin korotuksiin 0,4 % 1.2.2024 alkaen ja 3,6 % 1.6.2024 alkaen. Lisäksi 20 000 euroa on varattu sairaustapauksia varten. Liiton kuntarahoitteiseen henkilöstöön (36 vakanssia) ei ole suunniteltu uusia vakansseja.

Jyrkästi noussut ja odotettua pidempään jatkunut inflaatio ja poikkeuksellisen korkea hintakehitys vaikuttavat myös liiton kuluihin. Elinkustannusindeksin nousun myötä toimitilojemme vuokria korotettiin 1.9.2023 alkaen 1 876 euroa kuukaudessa. Inflaatio ja kustannusten kasvu on merkittävä riski erityisesti taloussuunnitelmakaudella 2025–2026.

Liiton toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista. Varsinais-Suomen liiton talousarvioon ja kertaluonteisesti kuntien maksuosuuksiin vaikuttaa Varsinais-Suomen kuntajohtajakokouksen 9.12.2022 sopimus ja maakuntahallituksen 30.1.2023 (4§) päätös lahjoittaa Turun yliopiston kaupparkeakoululle viisivuotinen taloustieteen professuuri. Lahjoituksen arvo on 600 000 euroa. Kuntajohtajakokouksen sopimuksen mukaisesti maakuntahallitus ehdotti lahjoituksen läpilaskuttamista siten, että vuoden 2024 talousarviossa kustannus kateetaan kuntien maksuosuuksien kertaluonteisella korotuksella.

Aluetalouden professuurin tehtävä täytetään loppuvuonna 2023. Kaupparkeakoulu vastaa vuonna 2023 syntyvistä kuluista ja sen jälkeen lahjoitussumman ylimenevistä kuluista vuosina 2024–2028.

Aluetalouden erikoisalan ja uuden professuurin tavoitteena on tuottaa uutta tietoa ja ennakoivaa analyysiä tukemaan kuntien päätöksentekoa muuttuvassa toimintaympäristössä sekä kouluttaa tulevaisuuden aluetalouden asiantuntijoita ja osaajia.

Suomessa on käynnissä poikkeuksellisen iso alueiden ja kuntien talouteen kohdistuva murros, jossa on useita muutostekijöitä. Muuttoliike vaikuttaa kuntien elinvoimaan, talouden eri sektoreiden rakennemuutos investointeihin ja hyvinvointialueiden syntyminen merkitsee kuntien taloudenpidon muutosta. Tämä tapahtuu lähtökohdista, jossa kuntien taloudellinen kantokyky on jo pitkään heikentynyt sekä alueiden sisäiset ja niiden väliset taloudelliset erot ovat jatkuvasti kasvaneet.

Liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 20 § mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakautuu käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosaan. Käyttötalous on esitetty kuntarahoitteisen toiminnan osalta vastuualueittain ja liiton hallinnoimat ohjelmat sekä hankkeet omana taulukkonaan. Tuloslaskelmaosassa on kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulorahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Varsinais-Suomen liiton talousarviossa vuodelle 2024 tuloslaskelman tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin käyttötalousosan käyttösuunnitelman, jossa asetetaan tarkemmat vastuualuekohtaiset tavoitteet ja talousarvion sitovuus maakuntahallitukseen nähden ulotetaan käyttösuunnitelman tiliryhmätasolle. Talousarviossa nimetään tilivelvolliset viranhaltijat vastuualueittain.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Liiton toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista. Jäsenkuntien maksuosuustuloarvion perusteena ovat tilikauden määrärahat ja tuloarviot. Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 24 § mukaan se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tuottojen lisäksi tarvitaan kulujen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien vuoden 2024 maksuosuudet määräytyvät vuoden 2022 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen kunnallis- ja yhteisöverotuottojen mukaisessa suhteessa.

Varsinais-Suomen liiton talousarvioon ja kertaluonteisesti kuntien maksuosuuksiin vaikuttaa Varsinais-Suomen kuntien kuntajohtajakokouksen 9.12.2022 sopimus ja maakuntahallituksen 30.1.2023 (4§) päätös lahjoitta Turun yliopiston kauppakorkeakoululle viisivuotinen taloustieteen professuuri. Lahjoituksen arvo on 600 000 euroa. Kuntajohtajakokouksen sopimuksen mukaisesti maakuntahallitus päätti myös, että se ehdottaa vuoden 2024 talousarviossa kustannusta katettavaksi kuntien maksuosuuksien korotuksella.

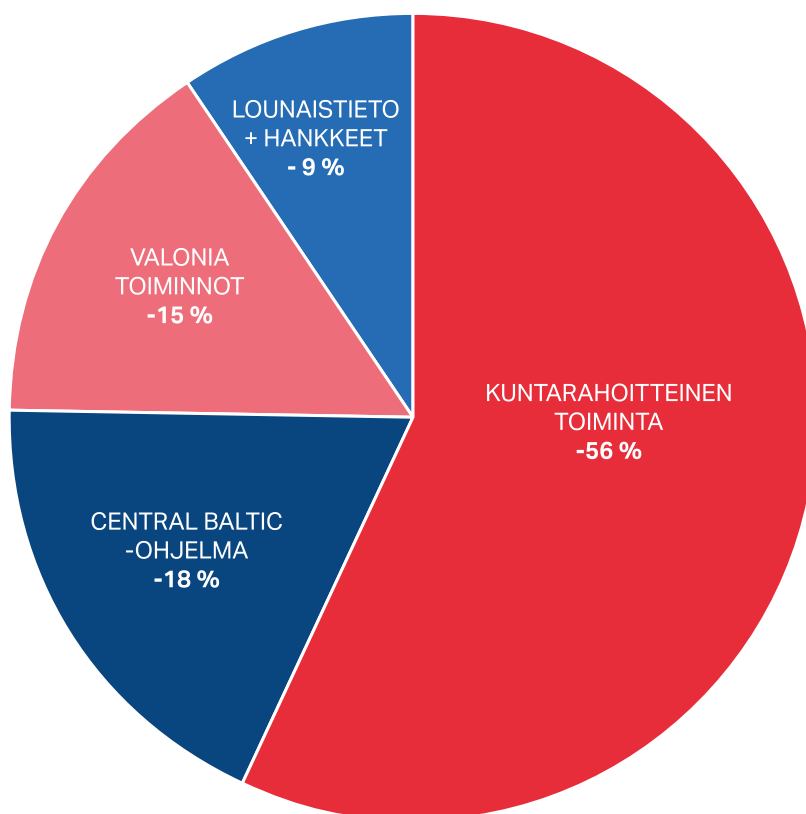
Lahjoitusprofessorin läpilaskutus korottaa kuntien maksuosuuksia arviolta noin 15,5 %. Jäsenkuntien maksuosuudet olisivat näillä kertaluonteisilla korotuksilla 4 499 900 euroa.

Maksuosuuksien määräytymisen laskentataulukko vuodelta 2023 on liitteenä 3.

Tilikauden tunnusluvut

TULOSLASKELMAN KESKEISET TUNNUSLUVUT				
	TA 2024	TA 2023	TS 2025	TS 2026
TULOSLASKELMA				
_Toimintatuotot	8 293 487	8 281 767	7 291 798	7 393 279
_Toimintakulut	-8 491 687	-8 428 806	-7 387 748	-7 528 611
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	-95 950	-135 332
VUOSIKATE	-198 200	-152 039	-95 950	-135 332
TILIKAUDEN TULOS	-287 056	-286 484	-105 950	-145 332

Talousarvio 2024 kulut toimialoittain

Talousarvion vastualueet

Yhtenäisvirasto on hallinnollisesti jaettu neljään vastuualueeseen: 1) aluekehittäminen, 2) edunvalvonta ja kunta-palvelu, 3) maankäyttö ja ympäristö sekä 4) yhteiset toiminnot ja hallinto.

Central Baltic -ohjelman hallinnointi on osa aluekehittämisen vastuualuetta, mutta ko. toiminta rahoitetaan pääosin ulkopuolisella, teknisen tuen rahoituksella. Central Baltic 2014–2020 -ohjelma suljetaan viimeistään vuoden 2024 aikana. Uuden ohjelmakauden 2021–2027 toimeenpanon ja hallinnoinnin kohdalla liitto jatkaa hallintoviranomaisena ja sihteeristön päätoimipaikkana.

Valonian toiminnot ovat osa maankäytön ja ympäristön vastuualuetta. Valonian kustannuspaikat ovat omakatteisia ja perustoiminta rahoitetaan erillisellä kuntarahoituksella.

Lounaistieto toimii osana edunvalvonnan ja kuntapalvelujen vastuualuetta. Lounaistiedon ja sen hallinnoimien hankkeiden kustannuspaikat ovat omakatteisia. Lounaistiedon taustaorganisaatiot rahoittavat sen toimintaa perusrahoituksella (67 500 euroa/v).

Vastuualueiden johtajat ovat kustannuspaikkojensa tilivelvollisia.

Virastossa toimii useita vastuualuerajat ylittäviä teemakohtaisia asiantuntijaryhmiä. Hanketoiminnan tilivastuut määrätään maakuntahallituksen tekemän käynnistämispäätöksen yhteydessä.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Liiton vastualueet ovat analysoineet toimintaympäristön muutoksia ja arvioineet tavoitteita uhkaavia riskejä.

Liiton taloudelliseen toimintaympäristöön vaikuttaa erityisesti kuntien muuttunut ja jatkuvasti kehittyvä tilanne hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa ja talouden näkymien ollessa epävakaita. Seuraamme muutoksia ja huolehdimme kyvystämme selviytyä muuttuvissa olosuhteissa. Liitto kehittää toimintaansa osana muuttuvaa ympäristöä.

Määräaikaisiin vuokrasopimuksiin sitoutuminen on liitolle merkittävä kiinteä kuluerä. Tilat on suunniteltu joustamaan muuttuvien tilatarpeiden mukaan. Kahdessa kerroksessa sijaitsevien tilojen vuokrasopimukset on neuvoteltu niin, että ensimmäisen kerroksen määräaikainen sopimus on 10 vuoden mittainen ja toisen kerroksen 6 vuoden mittainen (vuoteen 2027 asti). Elinkustannusindeksin nopea nousu on nostanut vuokria vuosina 2022 ja 2023. Vallitsevassa tilanteessa tulevia korotuksia on vaikea ennustaa, mutta indeksin lasku ei automaattisesti laske vuokraa.

Turun hallinto-oikeudessa oli vireillä syksystä 2019 lukien Central Baltic Interreg -ohjelman MobiCarnet-hankkeen pääpartnerin ERAA:n valitus. ERAA:n (Association of Estonian International Road Carriers) valitus liittyi hallintoviranomaisen päätökseen, josta ERAA haki oikaisua maakuntahallitukselta. Oikaisuvaatimus koski Central Baltic Interreg -ohjelman hallintoviranomaisen 24.7.2018 tekemää hankkeelle jo maksetun tuen (850 050 euroa) takaisinperintäpäätöstä sekä rahoitussopimuksen keskeyttämispäätöstä. Maakuntahallitus kokouksessaan 24.9.2018 (§149) hylkäsi tehdyn oikaisuvaatimuksen. Tästä päätöksestä hakija valitti Turun hallinto-oikeuteen.

Turun hallinto-oikeus totesi 25.2.2021 antamassa päätöksessään, että maakuntahallituksen oikaisuvaatimusta koskevassa kielteisessä päätöksessä oheismateriaalina ollut kirje on jäänyt toimittamatta oikea-aikaisesti ERAA:lle, mikä rinnastuu siihen, että oikaisuvaatimus päätöstä ei ole perusteltu hallintolain 45 §:n ja 49 g §:n edellyttämällä tavalla. Oikaisuvaatimuksen sisältöön hallinto-oikeus ei ottanut kantaa. Hallintoviranomainen tämän vuoksi käynnisti takaisinperinnän uudestaan 27.4.2021 päivättyllä kirjeellään. ERAA on toimittanut tätä uutta takaisinperintäpäätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen 14.5.2021, johon ERAA vaati edelleen oikaisua. Asia käsiteltiin 21.6.2021 maakuntahallituksen kokouksessa (§102) ja maakuntahallitus hylkäsi tehdyn oikaisuvaatimuksen. Tästä päätöksestä hakija valitti edelleen Turun hallinto-oikeuteen syksyllä 2021.

Hallinto-oikeus on 28.4.2023 antanut päätöksensä, jossa se hylkää valittajan (ERAA) valituksen. Valittajan oikeudenkäyntikustannukset jäävät valittajan katettaviksi. Varsinais-Suomen liitto ei esittänyt oikeudenkäyntikulujen korvaamista, koska varsinaisia oikeudenkäyntikuluja ei liitolle asian valmisteluvaiheessa syntynyt. Valittaja on edelleen hakenut muutosta hallinto-oikeuden päätökseen korkeimmalta hallinto-oikeudelta ja siltä osin prosessi on kesken.

Hallintoviranomainen jatkaa myönnettyjen varojen takaisinperintää pääpartnerilta, mikäli hallinto-oikeuden päätös ei muutu korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Mikäli varoja viivästyskorkoineen ei saada perittyä takaisin pääpartnerilta, on hankkeeseen osallistuneiden jäsenvaltioiden, Suomen ja Viron, EAY-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 1299/2013) artiklan 27.3 mukaisesti korvattava hallintoviranomaiselle kaikki kyseiselle tuensaajalle aiheuttomasti maksetut määrät.

Maankäytön ja ympäristön vastuualueen suurimman riskitekijän muodostaa osaavan suunnitteluhenkilöstön löytäminen sekä maakunnan liittoon että sen jäsenkuntiin. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset edellyttävät jatkuvaa suunnittelun kehittämistä. Samanaikaisesti kokeneet suunnittelijat vähenevät suurten ikäluokkien eläköityessä, eikä työmarkkinoille ole tullut eikä koulutettu riittävästi uusia tekijöitä. Eri toimijat kilpailevat samoista henkilöresursseista. Myös tämän vuoksi liiton kilpailukykyyn vetovoimaisena työnantajana on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valonian osalta merkittävä toimintaympäristöön liittyvä riski on rahoituksen jatkuvuus ja sitä kautta toiminnan jatkuvuus pitkällä aikavälillä. Vaikka ilmastoasiat ja kestävä kehityksen teemat ovat esillä ja tahtotila vahvistunut, ei kunnilla ole resursseja aktiivisesti edistää toimenpiteitä tai kehittää osaamistaan näissä kysymyksissä. Osaavien asiantuntijoiden löytäminen on myös yhä merkittävämpi riski, kun hankkeiden ja asiantuntijatyön vaatimustaso kasvaa.

Aluekehityksen kannalta yksi toiminnallinen riski liittyy EU:n uuden ohjelmakauden 2021–2027 rahoitusohjelmiin ja rahoituksen alueellisen määrään. Päätös kansallisten rakennerahastojen alueellisesta jakautumisesta saatiin lopulta syksyllä 2021, Sen mukaan Varsinais-Suomeen kohdentuva rahoitus kasvoi jonkin verran erityisesti ESR-rahoituksen osalta. Ratkaisu ei kuitenkaan korjannut jo pitkään jatkunutta rahoituksen epätasapainoa Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Etelä- ja Länsi-Suomen välillä. Uutena haasteena ja riskinä ohjelmakaudella 2021–2027 on ollut sen hallinnoinnin poikkeuksellisen hidaskäynnistyminen ja erityisesti vakavat ongelmat hankehallinnon tietojärjestelmien (EURA 2021) käytössä. Nämä ongelmat ovat hidastaneet hankkeiden käynnistymistä ja hanketoimijoiden luottamusta rahoitusjärjestelmän toimivuuteen. Tämä haaste on valtakunnallinen eikä maakuntatasolla ole siihen olemassa ratkaisua.

Kansallista aluekehittämishankkeita saatiin koronavuosina aiempaa enemmän, mutta todennäköisesti kansallista aluekehittämishankkeita tullaan leikkaamaan tulevina vuosina merkittävästi. Tämä puolestaan rajoittaa liiton mahdollisuuksia kehittämishankkeiden rahoitukseen ja alueen innovatiivisten toimien tukemiseen.

Edunvalvonta ja kuntapalvelu vastuualueen suurin riski liittyy henkilöstöön. Organisaatiomme on ohut ja toimenkuvat hyvin erilaisia. Aitoja sijaistuksia ei ole mahdollista rakentaa. Yksittäisen henkilön sairastuminen tai työpaikan vaihto pysäyttää useimmissa tapauksissa ao. toiminnan pitkäksi aikaa.

Lounaistiedon riskit liittyvät avainosaamisen kohdentumiseen hyvin pienelle henkilöstömäärälle, jolloin yksittäiset poissaolot voivat vaarantaa tietopalveluiden toiminnan. Riskiä on pyritty pienentämään tietopalvelujen ylläpitoa ulkoistamalla. Lounaistiedon perusrahoitus perustuu taustaorganisaatioiden sopimusperusteiseen rahoitukseen. Riskinä toiminnan jatkuvuudelle on rahoittajien sitoutuminen Lounaistiedon toimintaan, minkä vuoksi Lounaistiedon tulee kyetä mukautumaan muuttuvaan toimintaympäristöön sidosryhmiltä saadun palautteen pohjalta.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2024

Tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta

Varsinais-Suomen liiton toiminnan seuranta muodostuu pitkällä aikavälillä liiton toiminnan vaikuttavuuden analysoinnista ja lyhyemmällä aikavälillä vastuualuekohteisten toiminnan painopisteiden toteutumisen seurannasta. Toiminnan painopisteet muodostuvat tavoitteista, joiden toteutumisen seuranta yksinkertaisilla numeerisilla mittareilla on usein mahdotonta. Tämän vuoksi seuranta toteutetaan tavoitteiden toteutumisen kirjallisella arvioinnilla. Talousarvion käyttösuunnitelmassa vastuualuekohtaisia tavoitteita tarkennetaan konkreettisilla toimenpiteillä, joiden toteuttamisen tilaa seurataan taulukkomuotoisesti ja raportoidaan kahdesti vuodessa.

Yhteiset toiminnot ja hallinto

Jatkamme tiedonhallinnan kehittämistä

Tiedonhallintalain vaatimusten toimeenpano jatkuu vuoden 2024 aikana. Arkistointilain tuleva uudistaminen koskee ja huomioi digitalisaation sekä muut toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Hallinnossa valmistaudumme uuden lain voimaantuloon. Kehitämme edelleen sähköisen asiakirjahallinnan toimintatapoja ja syvennämme vuonna 2022 käyttöönotetun asianhallintaohjelmiston osaamista.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Liitossa jatketaan työhyvinvoinnin kehittämistä yhdessä henkilökunnan kanssa. Asiantuntijatyö on aivotyötä eli tiedolla työskentelyä, jossa kiire, keskeytykset ja tietotulva saattavat kuormittaa työntekijää. Turhaa kuormitusta voi keventää kognitiivisen ergonomian keinoin. Liitossa selvitetään kognitiivisen ergonomian ja aivotyön tilannetta.

Jatkamme tiedonhallinnan kehittämistä. Työhyvinvoinnin osalta selvitämme asiantuntijatyön kuormituksen tilannetta.

Yhteiset toiminnot ja hallinto -vastuualueen johtaja Petra Määttä

Aluekehittäminen

Varmistamme maakuntaohjelman aktiivisen toimeenpanon

Valtuustokaudelle 2021–2025 vahvistettu maakuntaohjelma ohjaa edelleen vahvasti vuonna 2024 aluekehittämisen toimintaa. Tavoitteena on käynnistää pääosa maakuntaohjelmaan kirjatusta toimenpiteistä (49 kpl) joko omana toimintana, tukemalla hankerahoituksen avulla niiden toteutumista tai erilaisten yhteistyöhankkeiden kautta. Keskeisenä keinona tässä on laaja-alainen kumppanuusyhteistyö ja kumppanuusfoorumin eri verkostojen aktiivinen toiminta.

Suuntaamme rahoitusta älykkään erikoistumisen painopisteiden mukaisesti

Vuonna 2024 käytettävissä olevia rahoitusinstrumentteja ovat muun muassa EU:n aluekehitysrahaston (EAKR) alueellinen rahoitus (mukaan lukien Central Baltic-rahoitus) sekä kansalliset rahoitusohjelmat kuten alueen kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen suunnattu AKKE-rahoitus. Rahoitushakujen tehtäväkokonaisuus pitää sisällään hakujen painopisteiden määrittelyn, haun avaamisen ja tiedotuksen, hankevalinnat, hankkeiden seurannan ja ohjauksen sekä AKKE-rahoituksen kohdalla myös maksatusten hoitamisen.

Vuoden 2024 aikana avataan kansallisesta EAKR-rahoituksesta ja AKKE-rahoituksesta vähintään yksi rahoitushaku. Rahoituksella tuemme maakunnan kannalta keskeisten älykkään erikoistumisen kärkien vahvistamista, maankuntastrategian ja -ohjelman painopisteiden toteutumista sekä erilaisten pilottien ja kokeilujen käynnistämistä.

Viestimme EU:n rahoitusohjelmista ja edistämme hankekumppanuuksia

Maakunnan alueelle kohdistuvan kansallisen rakennerahasto-ohjelman varojen niukkuus on haaste kaikille Etelä-Suomen maakunnille. Tämä siittääkin huolimatta, että syksyn 2021 kansallisen rakennerahastoratkaisun kautta maakuntaan kohdistettiin hieman aiempaa enemmän varoja. Siksi yhtenä tavoitteena tämän kansallisen rahoituksen vähäisyyden kompensoimiseksi on maksimoida ulkoisen EU-rahoituksen saaminen maakuntaan. Tässä työssä tuemme alueen toimijoita rahoitushakujen yhteydessä. Tämä tapahtuu ensisijaisesti viestimällä rahoitusmahdollisuuksista ja edistämällä hankekumppanuuksia. Tuemme myös hankekonsortioita hankevalmistelunprosessin aikana myös taloudellisesti (kansallinen kehittämisrahoitus). Seuraamme vuosittain yhteistyössä Turun ja Varsinais-Suomen liiton Eurooppa-toimiston kanssa rahoituksen kohdentumista alueelle.

Laadimme yhteisen aluekehityksen tilannekuvan aluekehityskeskustelujen pohjaksi

Valtion ja maakuntien aluekehittämiskeskustelu on vuonna 2022 lakisääteisesti käynnistynyt uusi toimintatapa, jossa valtio ja maakunta tiiviissä vuoropuhelussa käsittelevät yhdessä aluekehityksen tilannetta, tavoitteita ja toimenpiteitä. Käymme teemakohtaiset aluekehittämiskeskustelut alkuvuonna 2024 ja niihin liittyen vastaamme alueen osalta tilannekuvan laatimisesta, keskusteluagendan määrittelystä ja koordinoimme alueemme osalta prosessia.

Varmistamme, että jo hyvin käynnistyneen maakuntaohjelman loputkin toimenpiteet saadaan vauhtiin kumppanuusfoorumin ja sen verkostojen tuella.

Aluekehittämisen -vastuualueen johtaja Tarja Nuotio

Toimimme aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa

Kansainvälisessä toiminnassa panostamme toimintavuonna erityisesti CPMR-yhteistyöhön (CPMR on eurooppalainen perifeeristen merellisten alueiden liitto) sekä sen Itämerikomission toimintaan. CPMR:n hallituksen (political bureau) varsinainen hallituksen jäsen on vuosina 2023–2024 Varsinais-Suomen liiton luottamushenkilöedustaja Talvikki Jori. Hän toimii political bureaussa myös meriasioista vastaavana varapuheenjohtajana. Tämän tehtävän myötä koordinoimme myös CPMR:n Suomen edustajista koostuvaa kansallista verkostoa. BSSSCN eli Itämeren alueen maakuntien/alueiden verkoston toiminnassa ja Pohjoismaisessa saaristoyhteistyössä olemme myös aktiivisesti mukana.

Osallistumme aktiivisesti EU-komission ja Alueiden komitean kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen (Pilot Action for Partnerships for Regional Innovation; PRI) yhdessä Västerbottenin maakunnan kanssa. Hankkeen tavoitteena on löytää hyviä käytäntöjä ja yhteistyömalleja alueiden älykkään erikoistumisen tukemiseen sekä hakea myös rahoitusta laajempiin innovaatiotoimintaa tukeviin hankkeisiin.

Vastaamme Central Baltic -ohjelman uuden rahoituskauden 2021–2027 täysimittaisesta toimeenpanosta

Vuonna 2023 järjestetyn toisen ja kolmannen rahoitushakemuskierroksen hankkeet käynnistyvät viimeistään alkuvuonna 2024. Hanketoimijoita tuetaan, ohjataan ja neuvotaan hankkeiden toimeenpanon eri vaiheissa. Ohjelman seuraavat hakukierrokset käynnistetään myöntövaltuustilanteen mukaisesti ja mahdollisesti osin maantieteellisesti ja/tai temaattisesti kohdistettuina. Ohjelman tavoitteista ja rahoitusmahdollisuuksista tiedotetaan laajasti ohjelma-alueella kansallisten kontaktipisteiden tuella.

Maankäyttö ja ympäristö

Toteutamme maakuntastrategiaa uudistamalla maakuntakaavoitusta

Edistämme maakuntastrategian tavoitteiden ja aluerakenteen vision mukaisen monikeskuksisen alue- ja yhdyskuntarakenteen ja monipaikkaisen toiminnan kestävä ja vetovoimaista yhdistämistä.

Aloitamme voimassa olevan maakuntakaavan päivittämisen varautuen alueidenkäytön lainsäädännön mahdollisiin tuleviin muutoksiin. Päivityksen tärkeimpiä lähtökohtia ovat maakuntastrategian ja ilmastotiekartan lisäksi lukuisat viimeaikaiset toimintaympäristön muutokset, kuten pandemia, sota ja energiamurros. Lisäksi huomioimme EU:n vihreän kehityksen ohjelman ja biodiversiteettitavoitteet.

Vahvistamme maakuntakaavan tarkistamisen edellyttämää tietopohjaa. Maakuntakaavan tarkistus- ja selvitystarpeet on selvitetty vuoden 2023 aikana valmistuneessa maakuntakaavan teemakohtaisessa ajantasaisuuden arvioinnissa. Erillisessä viherrakenneselvityksessä on laadittu kokonaiskuva Varsinais-Suomen luonnon monimuotoisuuden, biotalouden sekä virkistykseen tilasta ja tavoitteista. Maakunnan energiatuotannon ja -siirron tarpeita ja potentiaaleja tarkastellaan uudessa ympäristöministeriön rahoittamassa selvityksessä erityisesti aurinko- ja tuulivoiman näkökulmista, mutta myös muut nousevat energiamuodot huomioiden.

Asetamme yhdessä sidosryhmiemme kanssa maakuntakaavan tarkistuksen ja uudistuksen tavoitteet hyödyntäen valmistuneita sekä laadittavia selvityksiä. Tavoitteet, muut lisäselvitystarpeet ja kaavaprosessin aikataulu kirjataan nähtävälle asetettavaan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Maakuntakaavoituksen käynnistämisestä päättää maakuntavaltuusto.

Edistämme kestävästä liikennejärjestelmästä ja -ympäristöstä

Liikennejärjestelmätyössä edistämme suunnitelmiin kirjattuja liikennehankkeita ja toteutamme kehittämistoimenpiteitä.

Ohjelmoimme ja käynnistämme Varsinais-Suomen ja Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien päivityksen nykyisten suunnitelmien ajantasaisuuden arvioinnin perusteella. Osallistumme Turun kaupunkiseudun seuraavaan MAL-sopimuksen valmisteluun. Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma integroidaan osaksi MAL-työnä laadittavaa Turunkaupunkiseudun kaupunkiseutusunnitelmaa (rakennemallin päivitys).

Edistämme alueellisen junaliikenteen toteutumista yhdessä kuntien kanssa mm. asemapaikkojen suunnitteluvalmiutta parantamalla. Scale Up -hankkeessa jatkamme asemanseutujen liikkumispalveluiden kehittämistä. Osallistumme Tunnin juna hankeyhtiön vetämään Turku–Helsinki-yhteysvälin ratasuunnitteluun. Osana Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyötä jatkamme liikkumisen ohjaustyötä yhdessä Valonian kanssa.

Aloitamme voimassa olevan maakuntakaavan päivittämisen varautuen alueidenkäytön lainsäädännön mahdollisiin tuleviin muutoksiin.

Maankäyttö ja ympäristö -vastualueen johtaja Heikki Saarento

Käynnistämme merialuesuunnittelun toisen kierroksen

Varsinais-Suomen liitto jatkaa merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona. Koordinaatiota tehdään MSP-EGDhankkeessa (Merialuesuunnittelu – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma), jolle on saatu saadulla Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta erillisrahoituksella. Hanke toteuttaa rannikon maakuntien liittojen toisen merialuesuunnittelukierroksen ensimmäisen osion. Hankkeessa toteutetaan ensimmäisen suunnitelman seuranta ja arviointi sekä vahvistetaan toisella kierroksella tarvittavaa tietopohjaa erityisesti ilmastonmuutoksen, merellisen energian- ja ruoantuotannon, meriliikenteen sekä meriluonnon suojelun ja ennallistamisen näkökulmista.

Jatkamme merialuesuunnittelua myös EU-rahoituksen saaneissa eMSP NSBR-, Baltic Sea2Land- ja MSP Green hankkeissa.

Vahvistamme kumppanuuksia ja rajat ylittävää yhteistyötä

Maakunnan suunnittelua teemme yhdessä kuntien, ministeriöiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Merialuesuunnitteluyhteistyössä mukana ovat Suomen rannikon maakuntien liittojen lisäksi kaikki Euroopan merialueet. Liikennejärjestelmätyössä vahvistamme asemaamme osana Skandinavia–Välimeri TEN-T ydinverkkokäytävällä ja edistämme uudistuvan EU-asetuksen tavoitteiden toteutumista. Yhdessä Turun kaupungin kanssa olemme mukana Scandria Alliance verkostossa. Liiton kumppanuusfoorumitoiminnassa keskitymme toimiin, joilla tuetaan kestävää alue- ja yhdyskuntarakenteen kehitystä ja liikkumista. Vastuualue on mukana useissa maakunnan suunnittelua ja kehitystä edistävissä liikenteen, ilmastomuutoksen hillitsemisen ja sopeutumisen sekä merialuesuunnittelun hankkeissa.

Kehitämme sähköisiä suunnitteluvälineitä ja suunnittelussa tarvittavaa tietopohjaa

Olemme yhteistyössä Lounaistiedon ja muiden maakuntien liittojen kanssa aktiivisesti kehittämässä digitaalista maakuntakaavoitusta ja merialuesuunnittelua sekä suunnittelun arviointi- ja seurantavälineitä.

Valonia

Autamme kuntia kestäväan kehitykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa

Hankkeidemme päämääränä on rakentaa hiilineutraalia maakuntaa, jossa aktiivisesti turvataan luonnon monimuotoisuutta sekä edistetään luonnonvarojen kestävää käyttöä. Hankkeissa tuemme kuntia kestävyystyön suunnitelmallisuudessa sekä konkreettisten toimenpiteiden toteuttamisessa.

Lisäämme kuntien välistä yhteistyötä, vertaisoppimista ja tiedon jakamista

Jatkamme asiantuntijaverkostojen työtä ja tarjoamme neuvontaa sekä palveluita tarpeiden mukaan. Vahvistamme kestäväan kehityksen seurantaa ja viestintää sekä kunnissa että maakunnallisesti.

Tarjoamme palveluita ajankohtaisiin tarpeisiin liittyen

Olemme kuntien apuna ilmasto- ja luontotavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden käynnistämisessä, rahoituksen hakemisessa, hankinnoissa sekä seurannan kehittämisessä. Vahvistamme alueellista työtä ilmastonmuutoksen sopeutumiseen sekä vesistöjen tilan ja valuma-alueiden luontopohjaisen vesienhallinnan parantamiseen liittyen. Toteutamme yhteistyössä kuntien kanssa luonnon ennallistamisen hankkeita ja edistämme maanomistajalähtöistä monitavoitteista metsänhoidon suunnittelua. Lisäämme keskustelua ja rakentavaa yhteistyötä ajankohtaisiin kysymyksiin, kuten hiilinieluihin ja luonnon monimuotoisuuteen, ruokaketjun kestävyys- ja liikkumisen ratkaisuihin liittyen. Edistämme toimijoiden yhteistyötä pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden lisäämiseksi eri puolilla maakuntaa. Tarjoamme kunnille ja kuntalaisille neuvontaa energiankäytön vähentämiseen ja fossiilisista energialähteistä luopumiseen sekä viestimme aktiivisesti taloyhtiöille kestävien energiaratkaisujen mahdollisuuksista. Vahvistamme asukkaiden sekä eri ryhmien osallisuutta, esimerkiksi nuorten, koululaisten ja kulttuurialan toimijoiden osallisuutta kestäväan kehitykseen ja kiertotalouteen liittyen.

Edunvalvonta ja kuntapalvelu

Toteutamme proaktiivista, suunnitelmallista ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa edunvalvontaa

Edistämme yhdessä sovittuja edunvalvontatavoitteita. Erityisenä tavoitteena on hallitusohjelman toteuttamiseen vaikuttaminen. Edunvalvontaprosessin kytkemme vahvasti alueen muihin toimijoihin ja kansanedustajayhteistyöhön. Jatkamme kunta- ja luottamushenkilöyhteistyötä. Vaikuttajakoulun kautta parannamme mahdollisuuksia tulevaisuudessa olla entistä vaikuttavampi maakunta.

Teemme nykyaikaista, vuorovaikutteista ja aktiivista viestintää sekä lisäämme maakunnan vetovoimaa

Hyödynnämme viestinnässä eri kanavia. Kehitämme ydinviestejä edelleen ja käytämme yhtenäistä visuaalista ilmettä. Viestintämme on avointa, osallistavaa ja ymmärrettävää. Lisäämme maakunnan kiinnostavuutta markkinointiyhteistyöllä muun muassa tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

Vaalimme varsinaissuomalaisen kulttuurin edelläkävijyyttä

Toimimme aktiivisesti kulttuurin ja luovien alojen maakunnallisessa verkostoyhteistyössä kulttuurifoorumin, kulttuurihyvinvointiverkostojen ja kuntayhteistyön kautta. Luomme edellytyksiä kulttuuri/luovien alojen entistä parempaan huomioimiseen maakunnan suunnittelussa, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä monialaisessa yhteistyössä.

Edistämme avoimen datan yhteen toimivuutta ja hyödynnettävyyttä

Osallistumme aktiivisesti datan yhteentoimivuutta edistäviin kansallisiin prosesseihin, kuten rakennetun ympäristön digitalisaation edistämiseen. Osallistumme kansallisen digitaalisen retkeilyinfrastruktuurin rakentamiseen, edistämme maakuntakaavan uuden tietomallin käyttöönottoa maakuntien liitoissa, ja kehitämme Lounaistiedon omia datatuotteita paremmin hyödynnettäviksi.

Vahvistamme avoimen tiedon ekosysteemiä lounaisessa Suomessa

Edistämme paikkatiedon hyödyntämistä yrityksissä ja julkishallinnossa osana kansallisen Location Innovation Hub:in toimintaa. Tiivistämme alueen avoimen tiedon toimijoiden yhteistyötä kehittämällä avoimen tiedon verkoston toimintaa ja järjestämällä kiinnostavia tapahtumia, jotka tuovat alan toimijat yhteen. Lisäämme Lounaistiedon tietopalvelujen vaikuttavuutta systemaattisella viestinnällä ja sosiaalisen median markkinoinnilla.

Edistämme yhdessä sovittuja edunvalvontatavoitteita. Erityisenä tavoitteena on hallitusohjelman toteuttamiseen vaikuttaminen.

Edunvalvonta ja kuntapalvelut -vastuualueen johtaja Janne Virtanen

Henkilöstö

Varsinais-Suomen liiton asiantunteva ja monipuolinen työyhteisö koostuu maakunnan kehittämisen edelläkävijöistä ja tekee tulosta Varsinais-Suomelle. Henkilökuntamme hallitsee aluesuunnittelun, aluekehittämisen ja edunvalvonnan kokonaisuudet ja toimii tavoitteellisesti yhtenä tiiminä näitä asioita edistäen. Osaavat ihmiset ovat työmme perusta. Tunnistamme jokaisen työntekijämme yksilötason vahvuudet ja määrittelemme osaamisen kehittämiseen liittyvät tavoitteet vuosittain peilaten niitä yhteiskunnan ja oman erityisalamme muutoksiin.

Yksi henkilö saavuttaa vuoden 2023 loppuun mennessä vanhuuseläkkeelle siirtymisen mahdollistavan iän.

Liitossa oli elokuussa 2023 yhteensä 76 työntekijää, joista vakinaisia 47 ja määräaikaisia 29.

Yhteiset toiminnot ja hallinto (14 henkilöä)

Hallinnon henkilöstö ylläpitää ja päivittää jatkuvasti ammattitaitoaan. Tulevana vuonna kehitämme edelleen asianhallinnan toimintatapoja ja talouden sisäistä raportointia.

Elokuussa 2023 on yhteisissä toiminnoissa ja hallinnossa 14 henkilöä vakituudessa työsuhteessa. Yksi työntekijä oli osan vuodesta opintovapaalla. Suunnitelmakauden aikana on vastuualueella kaksi eläkeiän saavuttanutta henkilöä.

Aluekehittäminen (23 henkilöä)

Laaja-alainen aluekehittäminen edellyttää henkilöstöltä monialaista asiantuntijuutta ja näkemystä yhteiskunnan kaikkien (elinkeinoelämä, koulutus ja ennakointi, temaattinen kehittäminen, kansainvälisyys jne.) sektoreiden kytkeytyneisyyksistä ja vuorovaikutussuhteista. Henkilöstön määrä ja osaaminen on 2000-luvun eläköitymisten ja muiden työjärjestelyjen kautta optimoitu. Toimenkuvia on laajennettu ja ne sisältävät aiempaa enemmän maakunnan strategiseen kehittämiseen liittyviä edistämistehtäviä, kuten kumppanuustoiminnan ja kansainvälisen verkostotoiminnan tukemista.

Aluekehittämisen tehtävissä oli elokuussa 2023 yhteensä 9 henkilöä, joista yksi henkilö toimii määräaikaisessa työsuhteessa EU-rahoitteisessa hankkeessa ja yksi henkilö oli määräaikaisella opintovapaalla. Central Baltic-ohjelman toimeenpanossa ja hallinnoinnissa työskenteli 14 henkilöä.

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella on yksi eläkeiän saavuttava henkilö.

Maankäyttö ja ympäristö (29 henkilöä)

Maakunnan suunnittelu – maakuntakaavoitus, liikennejärjestelmätyö ja merialuesuunnittelu – edellyttävät henkilöstöltä monialaista asiantuntijuutta ja näkemystä yhteiskunnan eri sektoreiden kytkeytyneisyyksistä. Henkilöstön määrä on vähentynyt koko 2000-luvun ajan, minkä seurauksena toimenkuvia on laajennettu ja ne sisältävät aiempaa enemmän maakunnan strategiseen kehittämiseen liittyviä edistämistehtäviä. Samanaikaisesti yhteiskunnan tempo on nopeutunut ja ajankohtaiset asiakokonaisuudet ovat laajentuneet. Henkilöstöressurssien kohdentaminen näiden mukaisesti on näkynyt ajoittaisina ylikuormitustilanteina. Ajankohtaisia temaattisia aiheita edistetään ja niihin kohdennetaan suurempaa panostusta hanketyöllä ja henkilöstöllä. Toiminnan kehittäminen ja digitalisaation etulinjassa pysyminen edellyttävät teknisen osaamisen varmistamista koko liiton organisaatiossa.

Suunnittelutehtävissä oli elokuussa 2023 seitsemän työntekijää vakituudessa työsuhteessa ja määräaikaisissa suhteissa yksi. Hanketoiminnassa on neljä määräaikaisessa työsuhteessa oleva työntekijää.

Valonian toimintojen laajuus ja henkilöstön määrä riippuu saadun hankerahoituksen määrästä. Uusi toimintakausi käynnistyi vuoden 2021 alusta ja jatkuu vuoden 2030 loppuun vaihtelevin henkilöstömäärin. Valoniassa oli 17 henkilöä elokuussa 2023.

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella on kaksi eläkeiän saavuttavaa henkilöä.

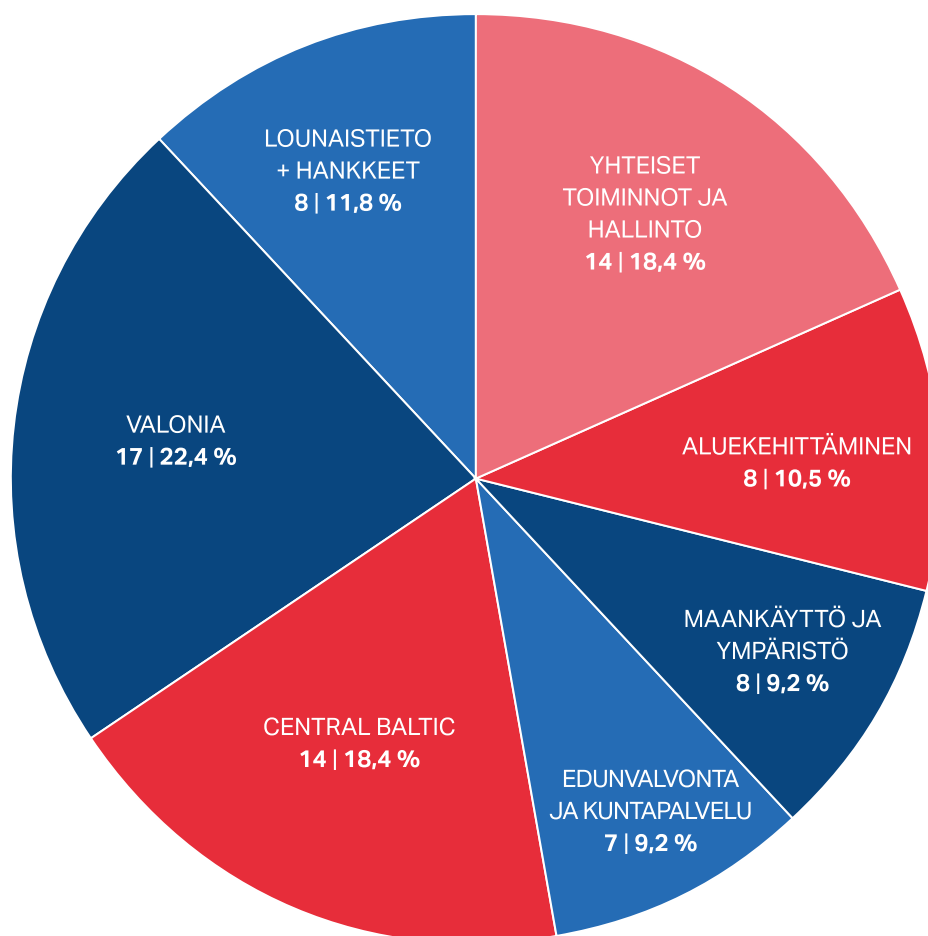
Edunvalvonta ja kuntapalvelu (10 henkilöä)

Vastuualueen varsinaisessa kuntarahoitteisessa toiminnassa on seitsemän vakinaisessa työsuhteessa olevaa henkilöä. Tehtävien organisoinnissa ei ole vuodelle 2024 suunnitteilla olennaisia muutoksia.

Tietopalvelujen tarkoituksenmukaisuutta ja laatua varmistamaan perustettiin vuonna 2016 tietopalveluryhmä, jossa toimii elokuussa 2023 kuntarahoitteisten henkilöiden lisäksi vakituinen Lounaistiedon verkostokoordinaattori, yksi määräaikaisessa työsuhteessa olevaa työntekijä. Lisäksi tietopalveluryhmässä toimii vuosittain korkeakouluharjoittelija.

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella ei ole eläkeiän saavuttavia henkilöitä.

Henkilöstö yksiköittäin 8/2023

Talouden tunnusluvut

Käyttötalousosa

KÄYTTÖTALOUS 2024 KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA						
	TA 2024	TA 2023	TA 23/24 %	TA 23/24 €	TS 2025	TS 2026
TUOTOT						
Kuntien maksuosuudet	4 499 900	3 899 900	15.4	-600 000	3 899 900	3 899 900
Myyntituotot	38 600	38 000	1.6	-600	38 600	38 600
Muut tuotot	121 500	121 000	0.4	-500	121 500	121 500
TUOTOT YHT.	4 660 000	4 058 900	14.8	-601 100	4 060 000	4 060 000
KULUT						
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
Henkilöstökulut	-145 020	-156 840	-7.5	-11 820	-145 020	-145 020
Palvelujen ostot	-87 900	-102 400	-14.2	-14 500	-87 900	-87 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000	-2 000	0.0	0	-2 000	-2 000
Vuokrat	-4 000	-4 000	0.0	0	-4 000	-4 000
Muut toimintakulut	-3 500	-4 500	-22.2	-1 000	-3 500	-3 500
YHTEENSÄ	-242 420	-269 740	-10.1	-27 320	-242 420	-242 420
YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO						
Henkilöstökulut	-1 014 566	-984 205	3.1	30 361	-1 029 784	-1 045 231
Palvelujen ostot	-1 151 195	-545 300	111.1	605 895	-431 195	-431 195
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 150	-43 650	-1.1	-500	-43 150	-43 150
Vuokrat	-296 000	-296 000	0.0	0	-296 000	-296 000
Muut toimintakulut	-100	-100	0.0	0	-100	-100
YHTEENSÄ	-2 505 011	-1 869 255	34.0	635 756	-1 800 229	-1 815 676
ALUEKEHITTÄMINEN						
Henkilöstökulut	-579 123	-546 804	5.9	32 319	-587 810	-596 627
Palvelujen ostot	-181 829	-154 420	17.7	27 409	-161 829	-161 829
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400	-400	0.0	0	-400	-400
Muut toimintakulut	-4 000	-4 000	0.0	0	-4 000	-4 000
YHTEENSÄ	-765 352	-705 624	8.5	59 728	-754 039	-762 856
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ						
Henkilöstökulut	-517 089	-523 134	-1.2	-6 045	-524 845	-532 718
Palvelujen ostot	-122 910	-133 310	-7.8	-10 400	-122 910	-122 910
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 250	-6 500	11.5	750	-6 500	-6 500
Muut toimintakulut	-2 000	-2 000	0.0	0	-2 000	-2 000
YHTEENSÄ	-649 249	-664 944	-2.4	-15 695	-656 255	-664 128
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT						
Henkilöstökulut	-475 903	-450 311	5.7	25 592	-483 042	-490 287
Palvelujen ostot	-211 365	-227 665	-7.2	-16 300	-211 365	-211 365
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 400	-3 400	0.0	0	-3 100	-3 100
Muut toimintakulut	-5 500	-15 000	-63.3	-9 500	-5 500	-5 500
YHTEENSÄ	-696 168	-696 376	0.0	-208	-703 007	-710 252
KULUT YHT.	-4 858 200	-4 205 939	15.5	652 261	-4 155 950	-4 195 332
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	34.8	51 161	-95 950	-135 332

TA = talousarvio, TS = taloussuunnitelma

KÄYTTÖTALOUS 2024 OHJELMA- JA HANKETOIMINTA

	TA2024	TA2023	TA 23/24 %	TA 23/24 €	TS 2025	TS 2026
CENTRAL BALTIC 2021-2027						
Tuet ja avustukset	1 535 420	2 345 900	-34,5	-810 480	1 648 810	1 719 690
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-1 045 450	-1 364 600	-23,4	319 150	-1 055 600	-1 139 250
Palvelujen ostot	-322 150	0	100,0	-322 150	-428 870	-403 550
Aineet ja tarvikkeet						
Muut toimintakulut	-167 820	-981 300	-82,9	813 480	-164 340	-176 890
TOIMINTAKATE	0	0	-41	0	0	0
VALONIA TOIMIINNOT						
Tuet ja avustukset	1 180 000	960 000	22,9	220 000	960 000	980 000
Muut tuotot	125 000	150 000	-16,7	-25 000	125 000	125 000
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-855 000	-820 000	4,3	-35 000	-860 000	-880 000
Palvelujen ostot	-350 000	-196 000	78,6	-154 000	-130 000	-130 000
Aineet ja tarvikkeet	-20 000	-12 000	66,7	-8 000	-15 000	-15 000
Muut toimintakulut	-80 000	-82 000	-2,4	2 000	-80 000	-80 000
TOIMINTAKATE	0	0	153	0	0	0
LOUNAISTIETO JA HANKETOIMINTA						
Tuet ja avustukset	793 067	766 967	3,4	26 100	497 988	508 589
Henkilöstökulut	-489 409	-485 809	0,7	-3 600	-306 301	-316 120
Palvelujen ostot	-37 900	-39 851	-4,9	1 951	-38 000	-38 000
Aineet ja tarvikkeet	-300	-334	-10,2	34	-300	-300
Muut toimintakulut	-265 458	-240 973	10,2	-24 485	-153 387	-154 169
TOIMINTAKATE	0	0	-1	0	0	0
TUOTOT YHT	3 633 487	4 222 867	-14,0	-589 380	3 231 798	3 333 279
KULUT YHT	-3 633 487	-4 222 867	-14,0	589 380	-3 231 798	-3 333 279
TOIMINTAKATE	0	0	-28	0	0	0
Central Baltic -ohjelman käyttötalousarvio täsmentyy seurantakomitean päätöksillä. Valonian, Lounaistiedon ja hanketoiminnan käyttötalousarviot täsmentyvät, kun uusia hankkeita käynnistetään ja niiden kustannusarviot vahvistetaan maakuntahallituksen päätöksillä. Hankkeiden päättyessä niiden toiminta ja tulokset raportoidaan						

Yhteenveto kuntarahoitteisen toiminnan käyttötaloudesta 2024

KUNTARAOITTEINEN TOIMINTA						
KÄYTTÖTALOUS	TA2024	TA2023	TA 23/24 %	TA23/24 €	TS 2025	TS 2026
TUOTOT						
Kuntien maksusuudet	4 499 900	3 899 900	15.4	-600 000	3 899 900	3 899 900
Myyntituotot	38 600	38 000	1.6	-600	38 600	38 600
Muut tuotot	121 500	121 000	0.4	-500	121 500	121 500
TUOTOT YHT.	4 660 000	4 058 900	14.8	-601 100	4 060 000	4 060 000
KULUT						
Henkilöstökulut	-2 731 701	-2 661 294	2.6	70 407	-2 770 501	-2 809 883
Palvelujen ostot	-1 755 199	-1 163 095	50.9	592 104	-1 015 199	-1 015 199
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 200	-55 950	0.4	250	-55 150	-55 150
Vuokrat	-300 000	-300 000	0.0	0	-300 000	-300 000
Muut toimintakulut	-15 100	-25 600	-41.0	-10 500	-15 100	-15 100
YHTEENSÄ	-4 858 200	-4 205 939	15.5	652 261	-4 155 950	-4 195 332
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	34.8	51 161	-95 950	-135 332

TA = talousarvio, TS = taloussuunnitelma, TP = tilinpäätös

Tuloslaskelmaosa

TALOUSSUUNNITELMA 2024						
	TA 2024	TA 2023	TA23/24	TA23/24	TS 2025	TS 2026
			%	euroa		
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen ja sisäinen)						
KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA						
__Tuotot	4 660 000	4 058 900	14.8	-601 100	4 060 000	4 060 000
__Kulut	-4 858 200	-4 205 939	15.5	652 261	-4 155 950	-4 195 332
Netto	-198 200	-147 039	34.8	51 161	-95 950	-135 332
OHJELMA- JA HANKETOIMINTA						
__Tuotot	3 633 487	4 222 867	-14.0	589 380	3 231 798	3 333 279
__Kulut	-3 633 487	-4 222 867	-14.0	-589 380	-3 231 798	-3 333 279
Netto	0	0			0	0
TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen/sisäinen)						
	TA 2024	TA 2023	TA23/24	TA23/24	TS 2025	TS 2026
			%	euroa		
Toimintatulot	8 293 487	8 281 767	0.1	-11 720	7 291 798	7 393 279
__Kuntien maksuosuudet	4 499 900	3 899 900	15.4	-600 000	3 899 900	3 899 900
__Tuot, avustukset, korvaukset	3 633 487	4 222 867	-14.0	589 380	3 231 798	3 333 279
__Muut tuotot	160 100	159 000	0.7	-1 100	160 100	160 100
Toimintamenot	-8 491 687	-8 428 806	0.7	62 881	-7 387 748	-7 528 611
__Henkilöstömenot	-5 121 560	-5 331 703	15.5	234 326	-4 992 402	-5 145 253
__Palvelujen ostot	-2 465 249	-1 398 946	4.1	37 174	-1 612 069	-1 586 749
__Aineet ja tarvikkeet	-76 500	-68 284	-14.0	-26 500	-70 450	-70 450
__Muut toimintakulut	-828 378	-1 629 873	-14.0	-26 500	-712 827	-726 159
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	34.8	51 161	-95 950	-135 332
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
__Korkotulot						
__Muut rahoitustulot						
__Korkomenot						
__Muut rahoituskulut		-5 000				
VUOSIKATE	-198 200	-152 039	30.4	51 161	-95 950	-135 332
__Siirrot rahastoon						
__Poistot	-88 856	-134 445	-33.9	-45 589	-10 000	-10 000
__Satunnaiset tuotot						
__Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-287 056	-286 484	0.2	5 572	-105 950	-145 332

Investointiosa

INVESTOINTIOSA						
	TA 2024	TA 2023	TA23/24	TA23/24	TS 2025	TS 2026
			%	euroa		
_Tuotot						
_Kulut	-10 000	-10 000		0	-10 000	-10 000
Netto	-10 000	-10 000		0	-10 000	-10 000

Rahoitusosa

RAHOITUSOSA						
euroa	TA 2024	TA 2023	TA23/24	TA23/24	TS 2025	TS 2026
			%	euroa		
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA						
TULORAHOITUS						
_Vuosikate	-198 200	-152 039	30.4	51 161	-95 950	-135 332
Tulorah.korjauserät						
INVESTOINNIT						
_Käyttöom.investoinnit	-10 000	-10 000		0	-10 000	-10 000
Käyttöom. myyntitulot						
NETTOKASSAVIRTA	-208 200	-162 039	28.5	51 161	-105 950	-145 332

Liite 1. Jäsenkuntien maksuosuudet 2019 – 2024

Kunta	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	_23/24 %
Aura	28 695	28 502	28 969	28 248	27 475	31 475	14,56
Kaarina	301 859	304 134	304 473	304 235	305 424	360 359	17,99
Kemiönsaari	44 690	43 780	43 163	42 627	43 114	48 895	13,41
Koski Tl	15 117	14 783	14 694	14 926	14 465	15 897	9,90
Kustavi	6 899	7 259	7 424	7 650	8 149	9 636	18,25
Laitila	59 383	59 804	59 350	58 306	56 690	65 663	15,83
Lieto	166 479	168 478	169 617	168 958	166 739	195 665	17,35
Loimaa	109 882	107 042	105 269	105 372	102 672	116 597	13,56
Marttila	13 452	13 174	13 141	13 252	12 828	14 020	9,29
Masku	83 749	82 621	82 936	81 394	79 878	92 381	15,65
Mynämäki	55 978	54 722	54 209	53 314	51 433	59 639	15,95
Naantali	191 674	194 426	195 373	195 655	195 737	221 265	13,04
Nousiainen	35 903	35 145	34 689	34 142	32 586	37 898	16,30
Oripää	8 554	8 856	8 906	8 747	8 648	9 955	15,11
Paimio	86 124	86 074	85 667	83 890	81 530	98 413	20,71
Parainen	130 354	128 849	127 824	125 313	122 495	141 663	15,65
Pyhäranta	15 513	15 476	15 306	14 572	14 433	16 264	12,69
Pöytyä	54 934	53 847	53 097	54 690	55 180	58 854	6,66
Raisio	210 422	206 657	204 978	202 623	200 532	236 783	18,08
Rusko	53 103	53 073	53 062	53 136	51 564	59 273	14,95
Salo	383 258	375 078	368 569	367 791	361 142	416 929	15,45
Sauvo	22 057	21 378	21 074	21 289	20 532	23 604	14,96
Somero	57 999	56 809	56 603	55 772	54 202	62 054	14,49
Taivassalo	11 479	11 434	11 870	11 685	11 151	12 934	15,99
Turku	1 610 720	1 625 463	1 638 707	1 655 236	1 685 156	1 939 956	15,12
Uusikaupunki	126 544	127 686	125 382	121 485	121 035	137 435	13,55
Vehmaa	15 079	15 350	15 548	15 592	15 110	16 393	8,49
YHT	3 899 900	3 899 900	3 899 900	3 899 900	3 899 900	4 499 900	15,39

Liite 2. Maksuosuuksien kehitys 1993–2026

Varsinais-Suomen liiton tilinpäätösten ja talousarvioiden mukaan jäsenkuntien maksuosuudet ovat kehittyneet seuraavasti:

vuosi	maksuosuudet		muutos edelliseen vuoteen
	mk	euroa	
1993	9 937 529	1 671 372	
1994	9 145 993	1 538 246	-8,0
1995	10 343 056	1 739 577	13,1
1996	10 948 585	1 841 420	5,9
1997	12 478 460	2 098 726	14,0
1998	13 131 783	2 208 607	5,2
1999	13 531 783	2 275 883	3,0
2000	13 931 783	2 343 158	3,0
2001	13 931 786	2 343 158	0,00
2002		2 569 895	9,68
2003		2 698 388	5,00
2004		2 860 291	6,00
2005		3 006 166	5,10
2006		3 147 456	4,70
2007		3 257 617	3,50
2008		3 371 634	3,50
2009		3 489 641	3,50
2010		3 489 641	0,00
2011		3 559 434	2,00
2012		3 693 995	3,78
2013		3 786 311	2,50
2014		3 799 900	0,36
2015		3 799 900	0,00
2016		3 799 900	0,00
2017		3 799 900	0,00
2018		3 799 900	0,00
2019		3 899 900	2,63
2020		3 899 900	0,00
2021		3 899 900	0,00
2022		3 899 900	0,00
2023		3 899 900	0,00
TA 2024		4 499 900	15,39
TS 2025		3 899 900	-13,33
TS 2026		3 899 900	0,00

Liite 3. Maksuosuuksien määrättyminen vuonna 2024

Nimi	Kunnallisvero 2022	Yhteisövero-osuus yhteensä 2022	2022 kunnan tulovero-%	maksuosuuden perusteena oleva kpl-määrä	2024 maksosuudet	2023 maksosuudet	muutos 2023 -> 2024
Aura	14 752 830	807 395	21,50	72 373 137	31 475	27 475	14,56 %
Kaarina	158 161 150	9 630 943	20,25	828 602 926	360 359	305 424	17,99 %
Kemiönsaari	20 609 186	1 595 366	19,75	22 204 552	48 895	43 114	13,41 %
Koski tl	6 717 260	593 631	20,00	7 310 891	15 897	14 465	9,90 %
Kustavi	3 645 983	342 147	18,00	3 988 130	9 636	8 149	18,25 %
Laitila	28 178 044	3 150 944	20,75	31 328 988	65 663	56 690	15,83 %
Lieto	81 913 843	5 818 326	19,50	87 732 169	195 665	166 739	17,35 %
Loimaa	50 932 917	5 368 458	21,00	56 301 376	116 597	102 672	13,56 %
Marttila	6 274 077	415 359	20,75	6 689 436	14 020	12 828	9,29 %
Masku	41 579 944	2 496 790	20,75	44 076 735	92 381	79 878	15,65 %
Mynämäki	27 483 100	1 657 545	21,25	29 140 644	59 639	51 433	15,95 %
Naantali	84 799 377	11 867 350	19,00	96 666 727	221 265	195 737	13,04 %
Nousiainen	18 219 610	515 872	21,50	18 735 482	37 898	32 586	16,30 %
Oripää	4 077 058	730 071	21,00	4 807 129	9 955	8 648	15,11 %
Paimio	44 001 473	2 953 502	20,75	46 954 975	98 413	81 530	20,71 %
Parainen	63 161 453	3 614 632	20,50	66 776 085	141 663	122 495	15,65 %
Pyhäranta	7 617 760	516 107	21,75	8 133 867	16 264	14 433	12,69 %
Pöytyä	25 995 919	2 761 126	21,25	28 757 045	58 854	55 180	6,66 %
Raisio	101 375 576	8 876 213	20,25	110 251 789	236 783	200 532	18,08 %
Rusko	25 401 188	1 516 107	19,75	26 917 295	59 273	51 564	14,95 %
Salo	181 701 105	17 224 651	20,75	198 925 755	416 929	361 142	15,45 %
Sauvo	10 935 505	733 356	21,50	11 668 861	23 604	20 532	14,96 %
Somero	27 168 787	2 081 598	20,50	29 250 386	62 054	54 202	14,49 %
Taivassalo	5 471 183	328 288	19,50	5 799 472	12 934	11 151	15,99 %
Turku	704 761 496	165 073 867	19,50	869 835 364	1 939 956	1 685 156	15,12 %
Uusikaupunki	59 150 314	6 422 769	20,75	65 573 083	137 435	121 035	13,55 %
Vehmaa	7 624 945	761 754	22,25	8 386 699	16 393	15 110	8,49 %
	1 811 711 085	257 854 168		2 069 565 253	4 499 900	3 899 900	15,39 %

